

ОБЩИНА ЕЛЕНА

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА

ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО В ОБЩИНА ЕЛЕНА ЗА 2016 г.

Приета с Решение № 57 от 28.04.2016 г., Протокол № 6 / 28.04.2016 г. на Общински съвет - Елена

Общинската програма за закрила на детето се разработва въз основа на целите и принципите на Закона за закрила на детето, Конвенцията на ООН за правата на детето, както и в съответствие с националните приоритети, определени в Националната стратегия за детето за 2008-2018 г., Планът за действие за изпълнението ѝ, Национална програма за гарантиране правата на децата с увреждания, Национален план за превенция на насилието, Концепция за държавна политика в областта на правосъдието за детето.

Целта на програмата е да бъдат определени местните приоритети в областта на закрила на детето, както и да спомогне за по-ефективна защита и гаранция на основните права на децата в Община Елена във всички сфери на обществения живот. Тя документира волята и готовността на институциите в общината за повишаване качеството на живот на децата.

П Р И О Р И Т Е Т И

- I. Намаляване на детската бедност и създаване на условия за социално включване на децата - политики за подкрепа на детето и семейството.
- II. Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование на всички деца.
- III. Повишаване ефективността на мерките за защита на децата от насилие, злоупотреба и други форми на експлоатация.
- IV. Подобряване здравето на децата
- VI. Култура, спорт, свободно време и развитие на способностите на детето.

Стратегическа цел:

Повишаването на благосъстоянието на детето чрез утвърждаване на разбирането и подхода към правата на детето като правомощия и задължения на всички структури, органи и институции, имащи отношение към детето и неговото семейство на местно ниво и целенасочена работа във всички основни области - образование, здравеопазване, спорт и свободно време, културни дейности, социални дейности, подкрепа на децата и семействата, обществена среда и сигурност.

Съгласно чл. 2 от Закона за закрила на детето – „Дете е всяко физическо лице до навършване на 18 години“

Приоритетни области и оперативни цели:

ПРИОРИТЕТ I. Намаляване на детската бедност и създаване на условия за социално включване на децата - политики за подкрепа на детето и семейството.

Детската бедност е ситуация, при която детето има стандарт на живот, който не допринася за неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие. Рискът от бедност е най-голям в семействата с един родител, многодетните семейства и децата от уязвимите малцинствени етнически групи.

Последица от бедността е нарушаване на правата на децата и лишаването им от равни възможности за бъдещо развитие. Бедността влияе особено силно върху процеса на социализация на децата. Тя е особено силно изразена в селата.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1. Гарантиране на правото на детето да живее в сигурна семейна среда.	1.1. Предоставяне на социални услуги на деца и семействата им, с оглед гарантиране висшите интереси на детето и правото му на закрила.	- Брой обхванати деца и семействата им;	Община Елена; О ЗД/Д СП; ДЦДУ - Елена;	Текущ за 2016г.
	1.1.1. Приоритетна подкрепа на детето и семейството му, чрез мерки за закрила в семейна среда или в близка до семейната среда, включително и чрез предоставяне на подходящи социални услуги в общността.	- Брой деца, при които не е допуснато настаняване, извън семейната среда на родителя. институция;	Община Елена; О ЗД/Д СП;	
	1.1.2. Насочване към програми за заетост и финансова подкрепа на семейства, отговарящи на условията за месечно социално подпомагане за децата, които отглеждат.	- Брой върнати в семейната среда;	Община Елена, ДЦДУ и О ЗД/Д СП - Елена; екип по приемна грижа – Община Елена;	
	1.1.3. Подкрепа доходите на родителите/осиновители и/или лицата полагащи грижи за деца с трайни увреждания, гарантирани с възможностите за социално подпомагане на действащото законодателство.	- Брой отпуснати соц. помощи по реда на ППЗЗД, с цел превенция на изоставянето и реинтеграция в биологичното, разширеното, осиновителното	О ЗД/Д СП - Елена Екип по приемна грижа – Община Елена	

		или приемното семейство;		
	1.1.4. Развитие и популяризиране на услугата „Приемна грижа“ на територията на общината. Разпределение насоките за работа от ангажираните по приоритети, съобразно спецификата на дейност на всяка една от тях.	-Брой извършени наблюдения на утвърдените приемни семейства и настанените деца в тях;		
	1.1.5. Осъществяване работа по Проект „И аз имам семейство“ – „Приеми ме 2015“	-Брой извършени обучения и супервизии;		
	1.1.6. Планиране и утвърждаване на нови приемни семейства - 3 нови приемни семейства с профил за отглеждане на новородени деца и деца с увреждания, съгласно чл. 5а, ал. 3, т. 2 от Наредбата за условията и реда за кандидатстване и утвърждаване на приемни семейства и настаняване на деца в тях – за 2016 г.	-нови оценени и утвърдени приемни семейства		
	1.1.7. Подобряване качеството на грижи за настанените деца в семейства на роднини и близки, чрез обучения и супервизии на семействата.	-Брой семейства на роднини и близки, преминали през обучение и супервизия.		
	1.2. Подкрепа на семействата в съответствие и изпълнение на основната цел на Закона за закрила на детето – отглеждане на децата в семейна среда, чрез предоставяне на услуги по превенция на изоставянето и реинтеграция на деца, чрез алтернативни услуги за деца, както и с предоставяне на финансови помощи.	- Разработени програми; - Брой обхванати деца и семейства в тях;	Екип по приемна грижа – Община Елена и Отдел „Закрила на детето“	

ПРИОРИТЕТ II. Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование.

Равен достъп до образование предполага осигуряване на достъп на всички деца до съизмеримо по качество образование. За онези деца, които нямат равен старт (деца, недостатъчно добре владеещи български език, деца със специални образователни потребности, деца от социално слаби семейства и др.) е необходимо да се полагат специални грижи с оглед тяхното пълноценно участие в образователния процес. Равния достъп до образование не означава еднаква грижа спрямо всички деца, а диференциране на грижата спрямо техните различни потребности.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1. Развиване на различни видове и форми на услуги, насочени към по-пълно обхващане на децата в образователната система.	1.1 Създаване и поддържане на регистър на деца и ученици подлежащи на задължителна за обучение възраст.	-Брой деца, върнати в училище;	Дирекция „Хуманитарни дейности“ - Елена,	Октомври 2016г.
	1.2 Поддържане регистъра на необхванатите ученици в учебна дейност към община Елена.	-Брой деца върнати в училище;	О ЗД/Д СП	Текущ 2016
	1.3 Създаване на възможност за допълнително обучение на отпадащите ученици с цел включване отново в образователната система, осигуряване допълнителна педагогическата работа с деца с риск от отпадане.	-Брой обучени учители;	Учебни институции	Текущ 2016г.
2. Гарантиране на социалната интеграция на децата с увреждания и подобряване качеството на грижата за тях.	2.1.Осигуряване на ресурсни учители/придружители, лични асистенти/ за подпомагане на интегрираното обучение на децата в училище и в детските градини.	-Брой деца ползващи помощ от ресурсен учител; -Включване на деца и родителите им, като потребител и личен асистент по Проекти към община Елена;	РИО-В. Търново; Община Елена; Училищни институции О ЗД/Д СП - Елена	Текущ 2016г.
3. Осигуряване на пълен обхват на децата подлежащи на задължителна предучилищна подготовка и задължителното училищно	3.1. Преодоляване на причините, водещи до отпадането на децата от училище чрез оказване на конкретна помощ на децата, застрашени от отпадане, като същевременно се работи с деца	- Регистър на деца и ученици подлежащи на задължително обучени; - Предприети действия по превенция на	Община Елена, Директори на училища и ЦДГ	Текущ 2016г.

обучение на учениците до 16 г. възраст.	вече отпаднали и целенасочена работа с техните родители.	отпадането от училище;	
	3.2. Ограничаване броя на децата, отпадащи от образователната система поради социални причини и на децата с поведенчески проблеми. Индивидуална подкрепа за повишаване на мотивацията за продължаване на образователния процес. Работа с родителите, които не мотивират децата си да посещават редовно училище.	- Социално подпомагане и подкрепа на семейства с деца в риск от отпадане от училище;	О ЗД/Д СП - Елена Община Елена, директорите на училищата МКБППМН
	3.3. Търсене на наказателна отговорност на родители, настойници и попечители, които не осигуряват присъствието на децата си в детските градини и училищата за времето през което те подлежат на задължителна предучилищна подготовка или на задължително обучение.	- Брой предприети действия по образуване на наказателна отговорност;	Община Елена, Директори на училища и ЦДГ МКБППМН
	3.4. Прилагане на подходящи обучителни методи на деца в риск в образователната система и работа с техните семейства.	- Организиране на индивидуални подходи и методи на обучение	Директори на училища и ЦДГ

ПРИОРИТЕТ III. Повишаване ефективността на мерките за защита на децата от насилие, злоупотреба и други форми на експлоатация.

Насилието върху деца е актуален проблем. Най-често става въпрос за физическо и психическо насилие над детето в семейна среда. Актовете на насилие от семейството се пренасят като модел в училище. В голямата си част при тези случаи детето не получава разбиране и подкрепа, което води до нарастване на проявите на насилие и агресия. Преобладаващите случаи на психическо и физическо насилие в образователните институции, определят необходимостта от развиване на дейности, насочени към повишаване компетентността и на учителите, и на децата за справяне с агресивното поведение и конфликтите.

Социално-икономическата обстановка в страната „благоприятства“ развитието на различни тежки форми на детски труд и експлоатация на децата.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1. Повишаване на осведомеността на обществото, децата и на техните семейства, относно правата на детето, насилието над тях и за стимулиране на активното им участие в противодействието на насилието и превенция на зависимости	1.1. Идентифициране на деца, жертви на насилие и насочването им към подходящи социални услуги и включването им в консултативни програми. Повишена информираност на децата с цел превенция от насилие и експлоатация;	- Брой участия в съдебни заседания; - Брой проведени срещи и дискусии;	О ЗД/Д СП – Елена МКБППМН	Текущ 2016г. на тримесечие
	1.2. Ден без насилие в нашето училище - дискусии и срещи по училища.	- Брой проведени кампании;	МКБППМН, РУ на МВР	
	1.3. Разпространение на нагледни материали, презентации, тематични филми в училищата и детските градини за ранна превенция на насилието между и върху децата.	- Брой проведени кампании;	МКБППМН, РУ на МВР	
	1.4. Изпълнение на Националната стратегия за борба с наркотиците – обучение на децата по теми свързани с употребата на психоактивни вещества. Отбелязване на Световния ден за борба с наркотиците.	- Брой участници в организирането и провеждането на кампанията;	МКБППМН, РУ на МВР Училища	Месец септември
	1.5. Информационна кампания по-случай „Международен ден за борба с трафика на хора“ – разпространение на брошури, диплянки и др.	- Брой проведени кампании;	МКБППМН О ЗД/Д СП – Елена РУ МВР Елена	

2. Подобряване ефективността на системата за превенция и работа с деца, жертви на насилие	2.1. Подкрепа на деца, жертви на насилие или в риск от насилие чрез социално консултиране и индивидуална работа.	- Брой проведени консултации;	О ЗД/Д СП – Елена МКБППМН, РУ на МВР ДЦДУ	Текущ 2016г.
	2.2. Засилване контрола над питейни заведения, търговски обекти и обществени места за неупотреба на алкохол, цигари и наркотици от деца – извършване на проверки.	- Брой извършени проверки;	О ЗД/Д СП – Елена МКБППМН, РУ на МВР	на тримесечие
	2.3. Периодични обходи за регистриране на деца на улицата и просещи деца;	- Брой извършени проверки;	О ЗД/Д СП – Елена МКБППМН, РУП на МВР	
	2.4. Повишаване на професионалните компетентности на специалистите, работещи по проблемите на насилието над деца, за работа с деца, жертва на насилие и свидетели на престъпление.	- Участия в обучителни курсове;	Учебни институции О ЗД/Д СП – Елена ДЦДУ гр. Елена РУ МВР гр. Елена	
	2.5. Подобряване качеството на превантивната работа в училищна и извънучилищна среда за ограничаване на конфликтното поведение на децата и учениците.	- Брой проведени интердисциплинарни срещи; - Брой проведени дискусии;	Учебни институции О ЗД/Д СП – Елена МКБППМН, РУ на МВР РП - Елена	
	2.6. Тематични информационни срещи за превенция на насилието и агресията в училищата.		Учебни институции О ЗД/Д СП – Елена МКБППМН, РУ на МВР РП - Елена	
	2.7. Насочване на деца в риск или деца с противообществени прояви към Дирекция „Социално подпомагане“ и отдел „Закрила на детето“ за предоставяне на мерки за социална закрила.			
3. Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случай на деца, жертви на	3.1. Сътрудничество при прилагането на Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви	-Брой проведени работни срещи;	Община Елена, О ЗД/Д СП – Елена, РУ на МВР	

насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.	или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.			
	3.2. Осигуряване на участници в обучения с цел ефективното прилагане на координационния механизъм за работа с деца, жертви на насилие или в риск от насилие и при кризисна интервенция.	- Участници в обучителни курсове;	Д СП, МКБППМН, РУП на МВР, ДБТ Учебни институции	

ПРИОРИТЕТ IV. Подобряване здравето на децата

Последните 12 години статистическите данни отчитат тревожни тенденции по отношение здравето на децата и младите хора, както и широко разпространение и злоупотреба с психоактивни вещества, разпространение на агресивността и насилието, рисково сексуално поведение, нарастване на броя на сърдечносъдовите заболявания и смъртността сред децата и младежите.

Рисковите фактори на средата при децата се определят от занижения им жизнен стандарт. Подобни констатации не са социално значими само за децата от малцинствените групи. Бедността като фактор определя все по-нарастващите проблеми в областта на детското здраве, липсата на мерки и дейности по превенция, падане на границата на социално-значимите заболявания в детска възраст.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1. Разширяване на профилактичните мерки за опазване здравето на децата	1.1. Провеждане на информационна кампания за здравословен начин на живот в училище и семейството.	- Брой проведени кампании;	Училищните ръководства, ОПЛ, здравен медиатор ДЦДУ	Текущ за 2016г.
	1.2. Прилагане на механизъм за пълно обхващане на децата в профилактични прегледи и имунизации, включително при децата от етническите малцинства.	- Брой обхванати лица и деца;	ОПЛ, здравен медиатор, О ЗД РЗИ-В. Търново	
	1.3. Стимулиране на посещения при личен лекар и специалист от	- Брой проведени посещения;	ОПЛ, здравен медиатор, О ЗД, РЗИ	

	бременни и родилки, както и от майки с деца от етнокултурните общности.		ДЦДУ	
2.Повишаване на информираността на децата за разпространение на ХИВ/СПИН, болести предавани по полов път и злоупотреба с психоактивни вещества	2.1.Провеждане на информационни кампании за повишаване на информираността на децата за разпространение на ХИВ/СПИН, болести предавани по полов път и злоупотреба с психоактивни вещества	-Брой проведени кампании;	МКБППМН, Д СП, Общинска администрация, Училища, ОПЛ	Текущ за 2016г.

ПРИОРИТЕТ V. Култура, спорт, свободно време и развитие на способностите на детето

Свободното време се превръща в огромен резерв за пълноценното личностно развитие на детето. Теорията и практиката вървят от възпитание чрез свободното време към възпитание за свободното време. Тази културна тенденция изисква да се интегрира грижата за свободното време по-цялостно като специфична образователна и възпитателна практика и част от системата за учене през целия живот. Спортът развива не само специфични способности у децата, но влияе и върху цялостното им личностно развитие, като формира умения за самоконтрол и работа в екип. Спортната дейност и физическата активност са незаменими за трансформирането на детската агресивност.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1. Подобряване достъпа на децата до културни, спортни и туристически дейности и занимания.	1.1. Насърчаване участието на децата в културни дейности и дейности за свободното време, чрез мрежата от културни институции и чрез проекти – намалени цени или безплатен вход в театри, музеи, концерти, подкрепа за създаване на спектакли, концерти за деца.	- Брой проведени мероприятия;	Община Елена, училищни институции, Читалища и библиотеки, ОДК, МКБППМН, ДЦДУ;	Текущ 2016г.

	1.2. Осъществяване на закрила на деца, чрез „Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби“.	- Брой подадени заявления; - утвърдена Наредба към Община Елена;	Община Елена, Общински съвет, Училища	
2. Достъп на деца дейности за свободното време.	2.1. Организиране на клубове по интереси в училищата и в обслужващите звена за осмисляне на свободното време на децата.	-Брой клубове по интереси; -Брой обхванати деца;	МКБППМН и ОДК, Читалища	Текущ 2016г.
	2.2. Насърчаване участието на повече деца в занимания в областта на изкуството – извънкласна дейност в училища и обслужващи звена, школи, състави, клубове и кръжоци чрез мрежата на читалищата, подкрепа на проекти, свързани с деца, педагогическа дейност в културните институти, осъществяваща връзката образование – култура – курсове, творчески ателиета.	-Брой обхванати деца;	Община Елена; Учебни институции; Читалища; Библиотеки; ОДК	
	2.3. Организиране на познавателни екскурзии в свободното време на учениците с цел опознаване на културно-историческото наследство на Р България.	-Брой проведени екскурзии с опознавателна цел;	Учебни институции; Читалища; Детски градини; ОДК	

Общинска програма за закрила на детето 2016 година е отворен документ и може да се актуализира през годината.

Легенда:

ДЦДУ – Дневен център за деца с увреждания

О ЗД - Отдел "Закрила на детето"

ОДК – Общински детски комплекс

Д СП-Дирекция "Социално подпомагане"

МКБППМН – Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни

РИО – Регионален инспекторат по образованието

РЗИ – Регионална здравна инспекция

РУ МВР- Районно управление на Министерство на Вътрешните работи

СТОЯН ЗЛАТЕВ

Председател на

Общински съвет ЕЛЕНА